

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

RADA

Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o aktivním začleňování mladých lidí: boj proti nezaměstnanosti a chudobě

(2010/C 137/01)

RADA A ZÁSTUPCI VLÁD ČLENSKÝCH STÁTŮ ZASEDAJÍCÍ V RADĚ:

1. PŘIPOMÍNÁJÍCE:

politické souvislosti této problematiky, které jsou uvedeny v příloze tohoto usnesení, zejména:

- usnesení Rady ze dne 27. listopadu 2009 o obnoveném rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže (2010–2018) ⁽¹⁾,
- rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1098/2008/ES ze dne 22. října 2008 o Evropském roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení (2010);

2. BEROUCE V ÚVAHU, ŽE:

- jednou z hodnot, na nichž je založena Evropská unie, je solidarita. Podstatným cílem evropských modelů společnosti je tudíž hospodářská a sociální soudržnost,
- předpokladem aktivního začleňování mladých lidí je kombinace přiměřené podpory příjmů, trhů práce podporujících začlenění a přístupu ke kvalitním službám,
- zatím nebyly splněny cíle stanovené v Lisabonské strategii, tj. vytvoření většího počtu pracovních příležitostí a kvalitnějších pracovních míst a vymýcení chudoby do roku 2010, včetně cílů Evropského paktu mládeže, a je tudíž nezbytné pokračovat v úsilí o dosažení těchto cílů,
- negativní účinky hospodářské a finanční krize na růst a zaměstnanost mají dopad zvláště na skupiny, které se nacházejí ve zranitelné situaci nebo jimž hrozí sociální vyloučení, jako jsou mladí lidé, což následně vede k nárůstu chudoby mezi nimi,

— jedním z hlavních prostředků zamezujících chudobě a sociálnímu vyloučení je zaměstnání. Evropa potřebuje vyšší míru produktivity a kvalitnější zaměstnání. Úroveň chudoby mladých lidí, kteří mají zaměstnání (10 %) ⁽²⁾, je však dokladem toho, že ne všechna pracovní místa poskytují dostatečnou jistotu,

— nezaměstnanost mladých dosáhla mimořádně znepokojujících úrovní: v Evropské unii je nezaměstnaný každý pátý mladý člověk ve věku do 25 let. Každý pátý mladý člověk ve věku od 18 do 24 let je navíc vystaven riziku chudoby ⁽²⁾,

— demografická výzva, kterou představuje stárnutí obyvatelstva, vyžaduje reakci všech generací a mezigenerační dialog a solidaritu.

3. BEROUCE V ÚVAHU, ŽE:

— sociální a hospodářské zájmy Evropské unie vyžadují, aby byl plně využíván potenciál mladých lidí,

— je tudíž velmi důležité zajistit mladým lidem sociální začlenění a rovné příležitosti, které jim umožní, aby se aktivně a spravedlivou měrou účastnili hospodářského, společenského, demokratického a kulturního života, a věnovat přitom zvláštní pozornost mladým lidem s omezenými příležitostmi,

— nezaměstnanost, chudoba, sociální a ekonomické vyloučení a všechny formy diskriminace brání mladým lidem v dosažení dobrých životních podmínek a mohou jim bránit v aktivním zapojení do společnosti. Základními nástroji zmírňování chudoby, zlepšování kvality života a podpory sociální soudržnosti je větší začlenění mladých lidí do společnosti a jejich plná a aktivní účast na trhu práce spolu s lepším přístupem ke kvalitnímu vzdělání, jakož i náležitá a lépe cílená sociální ochrana a službám,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 311, 19.12.2009.

⁽²⁾ Zdroj: Eurostat, statistika v oblasti příjmů a životních podmínek EU-SILC (věková skupina od 18 do 24 let).

— investování do mladých lidí jako do základního zdroje pro růst a zaměstnanost a usnadnění jejich sociálního začlenění by upevnilo soudržnější společnost, přičemž všichni mladí lidé by měli rovné příležitosti účastnit se života této společnosti.

4. STANOVUJÍ TYTO OBECNÉ CÍLE:

— usnadňovat přístup mladých lidí na trh práce a poskytovat možnosti získat za nediskriminačních podmínek zaměstnání nabízející větší jistotu,

— zajišťovat lepší přístup ke kvalitnímu vzdělávání a usnadňovat hladký přechod na trh práce z procesu vzdělávání a odborné přípravy nebo z období nezaměstnanosti či nečinnosti,

— usnadňovat sladění soukromého, rodinného a pracovního života,

— předcházet chudobě a sociálnímu vyloučení mladých lidí i neustálému přenášení těchto problémů z generace na generaci.

5. STANOVUJÍ NÁSLEDUJÍCÍ HLAVNÍ ZÁSADY:

— zásadu rovných příležitostí, přičemž je třeba věnovat zvláštní pozornost genderovým otázkám a mladým lidem s omezenými příležitostmi,

— zapojení všech příslušných aktérů na místní, regionální a celostátní úrovni i na úrovni EU,

— je třeba zdůraznit úlohu strukturovaného dialogu v oblasti mládeže, zejména výsledky současného cyklu týkajícího se zaměstnanosti mládeže.

6. ZDŮRAŽŇUJÍ, ŽE:

v souladu s obnoveným rámcem evropské spolupráce v oblasti mládeže (2010–2018) přijatým Radou dne 27. listopadu 2009 je k dosažení cílů v oblasti mládeže zapotřebí dvojitý přístup, který zahrnuje:

— konkrétní iniciativy v oblasti mládeže

a

— iniciativy zaměřené na začleňování problematiky mládeže do dalších příslušných oblastí politiky.

7. SOUHLASÍ PROTO S TÍM, ŽE:

v souvislosti se začleňováním problematiky mládeže do dalších příslušných oblastí politiky a s ohledem na přidanou hodnotu politik mládeže by se opatření týkající se aktivního začleňování mladých lidí měla zaměřit především na dvě konkrétní oblasti činnosti v souladu s obnoveným rámcem: oblast vzdělávání

a odborné přípravy a oblast zaměstnanosti a podnikání. V tomto ohledu jsou obzvláště důležité následující body:

i) podpora vzdělávání, odborné přípravy a neformálního a zájmového vzdělávání s cílem zlepšit zaměstnatelnost prostřednictvím:

a) zlepšování znalostí, dovedností a kompetencí mladých lidí a zajištění toho, aby odpovídaly potřebám měnícího se trhu práce a rostoucích nových pracovních odvětví pomocí rozvoje spravedlivých, pružných a účelných systémů vysoce kvalitního vzdělávání a odborné přípravy i prostřednictvím neformálního a zájmového vzdělávání a práce s mládeží v rámci znalostní ekonomiky;

b) řešení problému osob předčasně ukončujících vzdělávání a odbornou přípravu s plným zohledněním socioekonomických okolností;

c) podpory celoživotního učení, přičemž je třeba využívat přidanou hodnotu, kterou přináší informační a komunikační technologie;

ii) podpora přechodu mezi systémy vzdělávání a odborné přípravy a trhem práce s cílem předcházet nezaměstnanosti a sociálnímu vyloučení mladých lidí prostřednictvím:

a) umožnění příležitostí k profesnímu rozvoji mladých lidí;

b) poskytování kvalitních poradenských služeb s cílem pomoci mladým lidem při jejich rozhodování souvisejícím s těmito přechody. V tomto ohledu mohou zásadní úlohu hrát veřejné služby zaměstnanosti i poradenské a informační služby pro mládež;

c) zlepšení budoucí zaměstnatelnosti mladých lidí pomocí podpory při získávání pracovních zkušeností během vzdělávacího cyklu prostřednictvím odborných stáží a učňovské praxe, které by pokud možno podpořily jak veřejnost, tak i soukromý sektor, nebo prostřednictvím jiných podobných schémat;

d) uznání přidané hodnoty dobrovolné práce a dobrovolných činností jakožto způsobu zlepšování dovedností a kompetencí;

e) případně přístupu k sociální ekonomice jako k základnímu předpokladu umožňujícímu mladým lidem s omezenými příležitostmi zapojit se do odborné přípravy a pracovního procesu;

iii) podpora kvalitního zaměstnání pro mladé lidi prostřednictvím:

a) zlepšování přístupu mladých lidí ke stálému zaměstnání, přičemž je třeba věnovat zvláštní pozornost mladým lidem s omezenými příležitostmi a uznávat, že v tomto ohledu hraje klíčovou úlohu aktivní politiky trhu práce;

- b) vypracování integrovaných politik týkajících se flexikurivity s cílem posílit pružnost trhu práce a nabídnout jistotu zaměstnání, jakož i zamezení segmentaci trhu práce;
- c) podnícení potenciálu mladých lidí z hlediska jejich dovedností, talentu a motivace, jakož i podpory jejich mobility, a to jak z geografického hlediska, tak i napříč sektory;
- iv) podpora samostatně výdělečné činnosti a podnikání prostřednictvím:
- a) podněcování podnikatelského ducha mladých lidí a rozvoje jejich podnikatelských schopností prostřednictvím odpovídajícího vzdělávání, odborné přípravy a poradenských programů;
- b) usnadnění mobility a podpory účasti mladých lidí v sítích pro mladé podnikatele a uznávání mladých podnikatelů;
- c) podpory rozvoje zelené ekonomiky s cílem dosáhnout dalšího zvýšení počtu mladých lidí zakládajících podniky, což povede ke vzniku nových pracovních příležitostí a nových profesí;
- d) podpory rozvoje talentu, představitosti, kreativity a inovačních dovedností v rámci formálního a neformálního a zájmového vzdělávání a informálního učení;
- e) usnadnění přístupu k příslušným službám a pomoci mladým lidem při zakládání podniků, např. zajištěním přístupu k financím nebo přípravou podnikatelského záměru;
- v) udržení, rozvoj a případné stanovení nezbytných opatření zajišťujících přístup k přiměřené sociální ochraně a k vysoce kvalitním službám, včetně zdravotní péče, péče o děti a pomoci v oblasti bydlení se zvláštním důrazem na zlepšení sociálních služeb zaměřených na mladé rodiny.
8. SOUHLASÍ DÁLE S TÍM, ŽE:
- by v oblasti mládeže měly být plně využívány nástroje v rámci otevřené metody koordinace za účelem podpory úsilí o začlenění problematiky mládeže do dalších příslušných oblastí politiky i za účelem provádění konkrétních iniciativ v oblasti mládeže.
9. V SOUVISLOSTI S OTÁZKAMI UVEDENÝMI VÝŠE V ODDÍLE 7 VYZÝVAJÍ TUDÍŽ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY VE SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH OBLASTECH PRAVOMOCÍ:
- navrhly způsoby komunikace a spolupráce s dalšími příslušnými politickými oblastmi a odděleními v rámci jednotlivých orgánů EU a mezi nimi a v rámci členských států, přičemž současně je zapotřebí věnovat zvláštní pozornost činnostem prováděným v rámci otevřené metody koordinace v dalších oblastech, zejména v oblasti sociální ochrany a začlenění, vzdělávání a zaměstnanosti,
 - podpořily uznání neformálního a zájmového vzdělávání a informálního učení, jež doplňují formální vzdělávání a jež plní užitečnou úlohu při podpoře účinného sociálního a ekonomického začlenění mladých lidí, zejména mladých lidí s omezenými příležitostmi. V této souvislosti je zvláště důležitá práce s těmito mladými lidmi vykonávaná osobami aktivně působícími v oblasti mládeže a účast v programu „Mládež v akci“,
 - podporovaly nástroje vzájemného učení a výměnu osvědčených postupů prostřednictvím seminářů na vysoké úrovni nebo setkání skupin odborníků týkajících se otázek sociálního začleňování mladých lidí a jejich plného zapojení na trhu práce. V této souvislosti je třeba účinně šířit výsledky těchto činností, případně s využitím stávajících platform,
 - účinným způsobem využívaly finančních prostředků dostupných v EU na podporu procesu sociálního začleňování mladých lidí do procesu vzdělávání a odborné přípravy a do pracovního procesu a boje proti nezaměstnanosti a chudobě, zejména v rámci Evropského sociálního fondu, Evropského fondu pro regionální rozvoj, Fondu pro rozvoj venkova nebo veškerých jiných příslušných fondů či programů EU, jako je PROGRESS,
 - nadále podporovaly a prosazovaly mezioborový výzkum zaměřený na mladé lidi a jejich životní podmínky a současně zohledňovaly socioekonomické prostředí a příležitosti a překážky, které dané prostředí představuje pro sociální začleňování a zaměstnatelnost mladých lidí,
 - zajistily, aby stávající ukazatele zahrnovaly problematiku mládeže s cílem shromažďovat a analyzovat údaje o aktivním začleňování mladých lidí a o boji proti nezaměstnanosti a chudobě a s cílem umožnit srovnávací hodnocení, jež by měly provádět členské státy s ohledem na jejich výsledky,
 - zavedly odpovídající mechanismy pro monitorování a hodnocení výsledků získaných při provádění opatření uvedených výše v oddíle 7, zejména prostřednictvím zprávy o mládeži EU.

10. V SOUVISLOSTI S KONKURENCESCHOPNOU, INKLUZÍVNÍ A UDRŽITELNOU EVROPOU ROVNĚŽ ZDŮRAŽŇUJÍ, ŽE JE DŮLEŽITÉ:

- uznat klíčovou úlohu mladých lidí, pokud jde o inteligentní, udržitelný a inkluzivní růst nezbytný pro budoucí prosperitu Evropy,
 - zajistit, aby příspěvek politiky v oblasti mládeže, vztahující se na oblasti, jako je mobilita, zapojení, neformální a zájmové vzdělávání a informální učení, dobrovolné činnosti a dobrovolná práce s mládeží, byl plně začleněn do provádění strategie Evropa 2020,
- uznat meziodvětvový charakter jednotlivých otázek, a proto podporovat:
 - politiky, které napomáhají začleňování mladých lidí na trh práce a usnadňují jejich sociální začleňování,
 - politiky, které všechny mladé lidi vybaví dovednostmi a kompetencemi, jež potřebují, aby mohli sehrát svou úlohu v rámci znalostní ekonomiky a společnosti v budoucnosti.
-

PŘÍLOHA

POLITICKÉ SOUVISLOSTI

1. Článek 6 Smlouvy o fungování Evropské unie, podle nějž má Unie pravomoc provádět činnosti, jimiž podporuje, koordinuje nebo doplňuje činnosti členských států, přičemž oblastmi činností na evropské úrovni jsou mimo jiné oblasti všeobecného vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu.
2. Evropská strategie zaměstnanosti ve znění závěrů mimořádného zasedání Evropské rady, které se konalo v Lucemburku ve dnech 20. a 21. listopadu 1997 ⁽¹⁾.
3. Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 14. prosince 2000 o sociálním začlenění mládeže ⁽²⁾.
4. Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 28. května 2004 o sociálním začlenění mládeže ⁽³⁾.
5. Závěry Rady ze dne 5. prosince roku 2007 nazvané: „K obecným zásadám flexikurity“ ⁽⁴⁾.
6. Závěry Rady ze zasedání ve dnech 5. a 6. prosince 2007 o výhledech pro Evropskou strategii zaměstnanosti v souvislosti s novým cyklem Lisabonské strategie ⁽⁵⁾.
7. Závěry z jarního zasedání Evropské rady konaného ve dnech 13. a 14. března 2008, v nichž je zdůrazněn význam boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení, podpory aktivního začlenění a zvyšování počtu pracovních příležitostí pro ty, kdo jsou nejvíce vzdáleni trhu práce, zejména pro mladé lidi ⁽⁶⁾.
8. Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 22. května 2008 o zapojení mladých lidí s omezenými příležitostmi, v němž se uvádí, že nezaměstnanost, chudoba, špatný zdravotní stav, kulturní, sociální a ekonomické vyloučení a všechny formy diskriminace brání mladým lidem v dosažení dobrých životních podmínek a mohou jim bránit v aktivním zapojení do společnosti ⁽⁷⁾.
9. Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1098/2008/ES ze dne 22. října 2008 o Evropském roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení (2010) ⁽⁸⁾.
10. Závěry Rady ze zasedání ve dnech 16. a 17. prosince 2008 o společných zásadách aktivního začleňování v zájmu účinnějšího boje proti chudobě ⁽⁹⁾, v nichž se uvádí, že součástí aktivního začleňování je i současné využití přiměřené podpory příjmů, trhů práce podporujících začlenění a přístupu ke kvalitním službám.
11. Závěry Rady ze dne 9. března 2009 o nových dovednostech pro nová pracovní místa – předvídaná a zohledňovaná potřeb trhu práce a potřebných kvalifikací ⁽¹⁰⁾.
12. Závěry Rady ze dne 12. května 2009 o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy ⁽¹¹⁾.
13. Závěry Rady ze dne 8. června 2009 o sociálních službách jako nástroji aktivního začleňování, posilování sociální soudržnosti a oblasti pro pracovní příležitosti ⁽¹²⁾.

⁽¹⁾ Dokument SN 300/97.

⁽²⁾ Úř. věst. C 374, 28.12.2000.

⁽³⁾ Dokument 9601/04.

⁽⁴⁾ Dokument 15497/07.

⁽⁵⁾ Dokument 15813/07.

⁽⁶⁾ Dokument 7652/08.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 141, 7.6.2008, s. 1.

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 298, 7.11.2008, s. 20.

⁽⁹⁾ Dokument 15984/08.

⁽¹⁰⁾ Dokument 5927/09.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. C 119, 28.5.2009, s. 2.

⁽¹²⁾ Dokument 10052/09.

14. Závěry Evropské rady z června roku 2009 ⁽¹⁾, v nichž jsou uvedeny výsledky neformálního summitu EU o zaměstnanosti konaného v květnu roku 2009 v Praze a v nichž se konstatuje, že boj proti nezaměstnanosti zůstává stěžejní prioritou.

15. Závěry Evropské rady z října roku 2009 ⁽²⁾, v nichž je zdůrazněno, že s ohledem na stále se zhoršující situaci v oblasti zaměstnanosti je třeba vedle dalších opatření podporovat politiky aktivního sociálního začleňování.

16. Usnesení Rady ze dne 27. listopadu 2009 o obnoveném rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže (2010–2018) ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Dokument 11225/1/09 REV 2.
⁽²⁾ Dokument 15254/1/09 REV 1.
⁽³⁾ Úř. věst. C 311, 19.12.2009.